

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą.

2. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, užtikrina dalykų programoms įgyvendinti skiriamą minimalų pamokų skaičių per savaitę.

3. 5 klasės mokiniams ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas 1 mėnesio adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

4. Socialinė-pilietinė veikla.

4.1. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą socialinė-pilietinė veikla yra privaloma.

4.2. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai privaloma skirti ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų).

4.3. Socialinė-pilietinė veikla siejama su pilietiškumo ugdymu, gimnazijos bendruomenės tradicijomis. Siūloma socialinė-pilietinė veikla: aplinkos tvarkymas; savitvarka klasėje; darbas bibliotekoje; pagalba mokytojams, klasės auklėtojui; darbas organizuojant renginius gimnazijoje ir už jos ribų; dalyvavimas akcijose, projektuose (pilietinio ugdymo, prevenciniuose, ekologiniuose), savanorystė ir kt. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą, gali būti numatytos galimybės mokiniui atlikti ją savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis ir kt.

4.4. Socialinę-pilietinę veiklą klasių auklėtojai fiksuoja elektroniniame dienyne.

4.5. Mokslo metų pabaigoje socialinei-pilietinei veiklai atlikti skyrus ne mažiau, kaip 10 valandų per mokslo metus, mokiniui elektroniniame dienyne fiksuojamas įrašas „įskaityta“. Jeigu mokinys visiškai neatliko socialinės-pilietinės veiklos arba atliko mažiau nei 10 valandų per mokslo metus, elektroniniame dienyne rašomas įrašas „neįskaityta“.

4.6. Mokinio, turinčio neatliktą socialinę-pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę, papildomo darbo skyrimo klausimus svarsto mokinį ugde mokytojai ir kiti ugdymo procese dalyvavę asmenys.

4.7. Socialinė ir pilietinė veikla, kaip sudėtinė mokinio ugdymo plano dalis įrašoma į mokymosi pasiekimų ir pagrindinio išsilavinimo pažymėjimą.

ANTRASIS SKIRSNIS

MOKYMOSI PAGAL UGDYMO SRITIS ORGANIZAVIMO YPATUMAI

5. Gimnazija užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:

5.1. priimami bendri kalbos ugdymo reikalavimai gimnazijoje;

5.2. mokytojai užduotis naudoja ir skaitymo gebėjimams, ir lietuvių kalbai ugdyti, kreipiant mokinių dėmesį į kalbinės raiškos logiškumą, teiginių argumentavimą, nuoseklumą;

5.3. mokytojai skatina mokinius savarankiškai, rišliai, taisyklingai ir argumentuotai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas;

5.4. vertinant mokinio pasiekimus teikti grįžtamąją informaciją ir apie kalbos mokėjimą,

nurodyti privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus;

5.5. mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji teikiama laiku ir stebima jų daroma pažanga;

5.6. sudaromos sąlygos mokiniams per visų dalykų pamokas tobulinti ir aukštesnius kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimus.

6. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, socialinė-pilietinė veikla, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

7. *Dorinis ugdymas.*

7.1. Dorinio ugdymo dalyką (tikybą arba etiką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats.

7.2. 7a, 7b, Iag, Ibb, IIg klasių mokiniai visi mokosi tikybą

7.3. 8 klasės mokiniai visi mokosi etiką.

7.4. 5 ir 6 klasėse dalis mokinių mokosi etiką, kiti – tikybą.

8. Kalbos.

8.1. *Lietuvių kalba ir literatūra*

8.1.1. Lietuvių kalbai ir literatūrai mokytis IIg klasėse skiriami du moduliai: „Rašome be klaidų“ ir „Literatūros labirintuose“.

8.2. *Užsienio kalbos.*

8.2.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo pabaigos.

8.2.2. Antrosios užsienio kalbos mokymas vykdomas nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu pats renkasi antrąją užsienio kalbą: prancūzų arba rusų. 2 7a klasės mokiniai pasirinkę prancūzų kalbą. Jie mokosi laikinoje grupėje.

8.2.3. Kadangi antrąją užsienio kalbą mokiniai pradeda mokytis nuo 6 klasės, tai, tėvų sutikimu, siekiant įgyti geresnius rusų kalbos pagrindus ir kalbinius įgūdžius, 6 klasei skirtos trys rusų kalbos pamokos per savaitę: per dvi pamokas mokiniai mokosi atskirose grupėse, o trečiąją pamoką ateina visa klasė kartu.

8.2.4. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimas centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais.

9. *Matematika.*

9.1. Nuolat stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, standartizuotų testų rezultatais), numatoma pagalbą mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi.

9.2. Ugdant gabius matematikai vaikus naudojami konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais.

9.3. Naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosiomis priemonėmis.

10. *Informacinės technologijos.*

10.1. Informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje.

10.2. 7 klasėje skiriamos 36 dalyko pamokos.

10.3. Ig klasėje kursą sudaro privalomoji kurso dalis.

10.4. IIg klasėje mokiniams siūloma pasirinkti šiuos modulius: „Programavimo

pradmenys“, „Kompiuterinės leidybos pradmenys“, „Tinklalapių kūrimo pradmenys“. 11 mokinių mokosi pagal modulį „Programavimo pradmenys“, 7 mokiniai – pagal modulį „Kompiuterinės leidybos pradmenys“.

11. *Gamtamokslinis ugdymas.*

11.1. Gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas.

11.2. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, edukacinėmis erdvėmis ir mokymosi ištekliais už mokyklos ribų (Dzūkijos nacionalinis parkas ir kt.).

12. *Socialinis ugdymas.*

12.1. Per socialinio ugdymo dalykų pamokas mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu, savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

12.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (Merkinės) pažinimą, istorijos, geografijos pamokos organizuojamos ir netradicinėse aplinkose (muziejuose, Dzūkijos nacionalinio parko Merkinės lankytojų centre, gamtoje).

12.3. Laisvės kovų istorijai mokytį skiriama 18 pamokų, temas 5-8, I-IIg klasėse integruojant į istorijos ir pilietiškumo pagrindų pamokas.

12.4. 5 klasėje istorijos kursas pradamas dėstyti nuo Lietuvos istorijos seniausių laikų iki dabarties, o 6 klasėje pradama dėstyti visuotinė pasaulio istorija.

12.5. Pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi pilietiškumo pagrindų. Šiai programai įgyvendinti skiriama po 1 savaitinę pamoką I g ir II g klasėse.

13. *Meninis ugdymas.*

13.1. Meninio ugdymo dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

14. *Technologijos.*

14.1. 5, 6, 8 klasėse, IIg klasėse skiriamos grupės.

14.2. Mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, pradama mokytį technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai renkasi vieną iš penkių siūlomų technologinių programų. Pasirinktą technologijų programą mokinys gali keisti IIg klasėje.

15. *Kūno kultūra:*

15.1. Kūno kultūrai 5 klasėje skiriamos 3 valandos per savaitę, 6-8, I-II – 2 valandos per savaitę. Sudaromos sąlygos visiems mokiniams pasirinkti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo vaikų švietimo veiklą mokykloje.

15.2. 5-8 klasėse, I-IIg klasėse kūno kultūrai mokytį sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės. 7, I g klasėse grupės sudaromos iš paralelių klasių mokinių.

15.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

15.4. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas

skiria alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

15.5. Mokiniam, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla (stalo žaidimai, šaškės, šachmatai, veikla skaitykloje).

16. *Žmogaus sauga*. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159. Žmogaus saugos dalykas dėstomas 5 ir 7 klasėse, skiriant 1 pamoką per savaitę, Iag ir Ibg klasėse 1 pamoka kas antrą savaitę (intensyvinamas žmogaus saugos kursas: 2 metų kursas išdėstomas per vienerius metus atitinkamai).

17. *Pasirenkamieji dalykai:*

17.1. Visi 5 klasės mokinių pasirinkę „Sveikos gyvensenos“ kursą.

18. *Dalykų moduliai.*

18.1. Dalykų moduliai skiriami diferencijuotam mokymui: gilinti mokomųjų dalykų žinias, gebėjimus, įgūdžius ir mokymosi sunkumų turintiems mokiniams spragų likvidavimui. Pasirinkti moduliai mokiniams tampa privalomi.

18.2. Ia ir Ib gimnazijos klasių mokiniai rinkosi iš dviejų siūlomų matematikos modulių: „Gilyn į matematiką“ ir „Viskas apie matematinius reiškinius“. Pirmąjį modulį pasirinko 15 mokinių, antrąjį - 13 mokinių.

18.3. II gimnazijos klasės mokiniams pasiūlyti du lietuvių kalbos ir literatūros moduliai: „Literatūros labirintuose“ ir „Rašome be klaidų“. Pirmąjį modulį pasirinko 8 mokiniai, antrąjį - 10 mokinių.

19. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti.

	5	6	7a	7b	8	Iag	Ibg	IIg
<i>Dorinis ugdymas</i>								
tikyba	1	1	1	1		1	1	1
etika	(1)	(1)			1			
<i>Kalbos</i>								
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	5	5	5	4
Užsienio kalba (1-oji)								
anglų	3	3	3		3	3		3
Užsienio kalba (2-oji)								
rusų		2(2)+ 1*	2	2	2	2	2	2
prancūzų			(2)					
<i>Matematika ir informacinės technologijos</i>								
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	4
Informacinės technologijos	1(1)	1(1)	1	1		1	1	1(1)
<i>Gamtamokslinis ugdymas</i>								
Gamta ir žmogus	2	2						
Biologija			1	1	2	1	1	2
Chemija					2	2	2	2
Fizika			1	1	2	2	2	2

<i>Socialinis ugdymas</i>								
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2
Pilietiškumo pagrindai						1	1	1
Geografija		2	2	2	2	1	1	2
Ekonomika ir verslumas						1	1	
<i>Meninis ugdymas</i>								
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Technologijos, kūno kultūra, žmogaus sauga</i>								
Technologijos	2(2)	2(2)	2	2	1(1)	1,5 (1,5)		1(1)
Kūno kultūra	3(3)	2(2)	2 (2)		2(2)	2(2)		2(2)
Žmogaus sauga	1		1	1		0,5	0,5	
<i>Pasirenkamieji dalykai, dalykų moduliai</i>								
Sveika gyvensena	1							
Matematikos modulis „Viskas apie matematinius reiškinius“						1		
Matematikos modulis „Gilyn į matematiką“							1	
Lietuvių kalbos ir literatūros modulis „Rašome be klaidų“								1
Lietuvių kalbos ir literatūros „Literatūros labirintuose“								1
Iš viso mokiniui	27	29	29	29	30	32	32	32

Pastabos:

() nurodo grupę

*rusų kalbos mokymui 6 klasėje skirta papildoma pamoka, kurios metu mokosi visa klasė

Kiekvienoje klasėje privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kuriai skiriama 10 valandų per mokslo metus.